



Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης  
Hellenic Authority for Higher Education

# Μαθησιακά αποτελέσματα

ΔΡ.ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΕΣΤΑ

Γενική Διευθύντρια ΕΘΑΑΕ

enqa

eqar

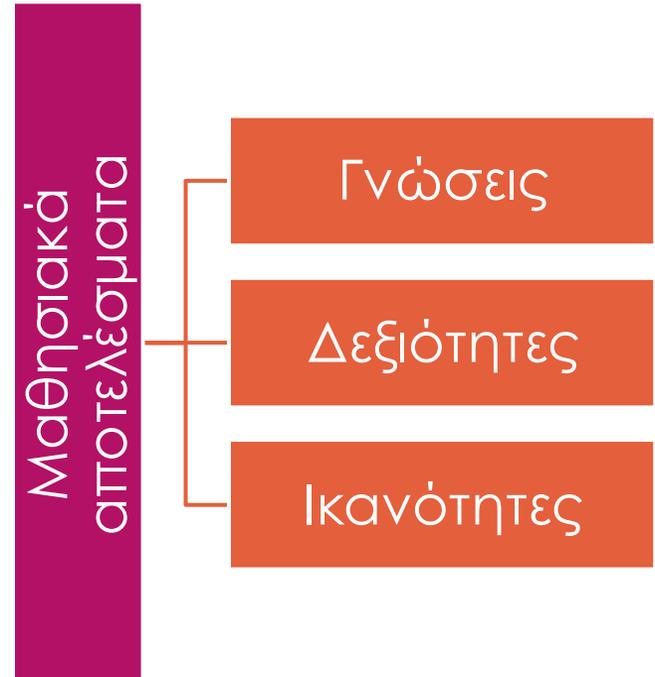
INCAAHE  
Since 1995

# Ενότητες

- ▶ Τι είναι τα Μαθησιακά Αποτελέσματα και τα Προσόντα
- ▶ Η σχέση του Συστήματος Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Αγοράς Εργασίας
- ▶ Τι λένε οι Εμπειρογνώμονες
- ▶ Η διαδικασία Διασφάλισης Ποιότητας των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
- ▶ Σε τι χρησιμεύουν τα Μαθησιακά Αποτελέσματα
- ▶ Η σημασία των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για την επιμόρφωση των Καθηγητών
- ▶ Η ανάγκη για ένα Εθνικό Σύστημα Ανάδρασης Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

# Τι είναι τα Μαθησιακά Αποτελέσματα

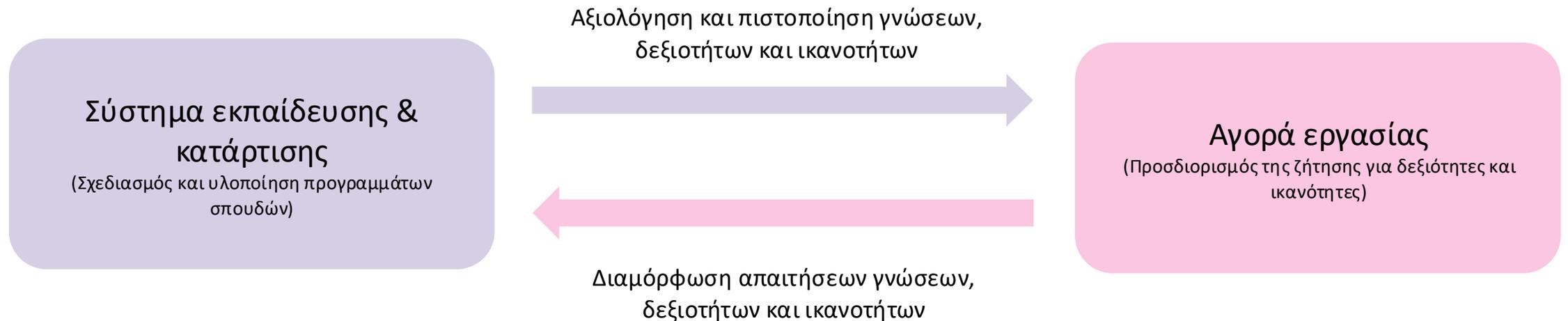
- ▶ Ορίζονται ως το **σύνολο των γνώσεων** (κατανόηση θεωριών/δεδομένων), **δεξιοτήτων** (πρακτική εφαρμογή γνώσης) και **ικανοτήτων** (προσωπικά χαρακτηριστικά όπως η ανθεκτικότητα) που αποκτά κάποιος μετά από μια μαθησιακή διαδικασία.



# Τι είναι τα Προσόντα

- ▶ Αποτελούν τα **επικυρωμένα μαθησιακά αποτελέσματα** από έναν αρμόδιο φορέα (π.χ. πτυχίο πανεπιστημίου)

# Η αλληλεπιδραστική σχέση συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης και αγοράς εργασίας



Υπάρχουν αναλυτικές περιγραφές μαθημάτων με καθαρά ορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα αναθεωρούνται τακτικά και επαρκώς.

Υπάρχει σύνδεση των μαθησιακών αποτελεσμάτων με ήπιες/μεταβιβάσιμες δεξιότητες (π.χ. επικοινωνία, επίλυση προβλημάτων, ομαδικότητα).

Σε ορισμένα προγράμματα υπάρχει συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

Τι λένε οι  
Εμπειρογνώμονες:

**Καλές πρακτικές**

Τι λένε οι  
Εμπειρογνώμονες:  
**Αδυναμίες**

Τα μαθησιακά αποτελέσματα δεν είναι σαφώς διατυπωμένα (ή λείπουν από κάποια περιγράμματα μαθημάτων/ κάποιους οδηγούς σπουδών).

Υπάρχει ασυνέπεια/διαφοροποίηση στον τρόπο καταγραφής ή δεν ακολουθείται σταθερά το σύστημα ταξινόμησης.

Δεν φαίνεται κάποια δομημένη στρατηγική στα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθημάτων.

Λείπει σαφής “πρόοδος/κλιμάκωση” μαθησιακών αποτελεσμάτων μεταξύ μαθημάτων/ετών.

Υπάρχει έλλειμμα στην αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων (π.χ. απουσία πινάκων διαβαθμισμένων κριτηρίων-ρουμπρίκες).

Τι λένε οι  
Εμπειρογνώμονες:

## Συστάσεις

Ομοιομορφία και εξορθολογισμός στη διατύπωση/περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων

Σαφή διάκριση μεταξύ Σκοπού- Στόχων- Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Χαρτογράφηση μαθησιακών αποτελεσμάτων μαθήματος ↔ προγράμματος.

Συστηματική μέτρηση/αξιολόγηση: να αξιολογούνται ρητά μέσα από εργασίες/εξετάσεις, να υπάρχουν κριτήρια και ανάλυση αποτελεσμάτων για συνεχή βελτίωση.

Ευθυγράμμιση μαθησιακών αποτελεσμάτων με τον φόρτο εργασίας και με τις μαθησιακές δραστηριότητες.

Ενσωμάτωση μεταβιβάσιμων/ήπιων δεξιοτήτων μέσα στα μαθησιακά αποτελέσματα.

# Διαδικασία διασφάλισης ποιότητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων:

## ► 1. Προσεκτική Διατύπωση και Ερμηνεία

Η διασφάλιση ποιότητας ξεκινά με τη σαφή και προσεκτική διατύπωση των ΜΑ, η οποία δεν πρέπει να γίνεται επιφανειακά, ώστε να εξασφαλίζεται η προστιθέμενη αξία για τον φοιτητή. Είναι απαραίτητο το διδακτικό προσωπικό να ερμηνεύει σωστά αυτά τα αποτελέσματα, καθώς αυτό καθορίζει τις μεθόδους διδασκαλίας και τα κριτήρια αξιολόγησης.

## ► 2. Εσωτερική Συνοχή και Εναρμόνιση

Κάθε ίδρυμα οφείλει να διασφαλίζει ότι τα ΜΑ των επιμέρους ενοτήτων εναρμονίζονται πλήρως με τα συνολικά αποτελέσματα του μαθήματος, της κατεύθυνσης και του προγράμματος σπουδών. Αυτή η συνέπεια προάγει τη φοιτητοκεντρική προσέγγιση και την αυτονομία των φοιτητών.

# Διαδικασία διασφάλισης ποιότητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων:

## ▶ 3. Συστηματική Αξιολόγηση και Πιστοποίηση

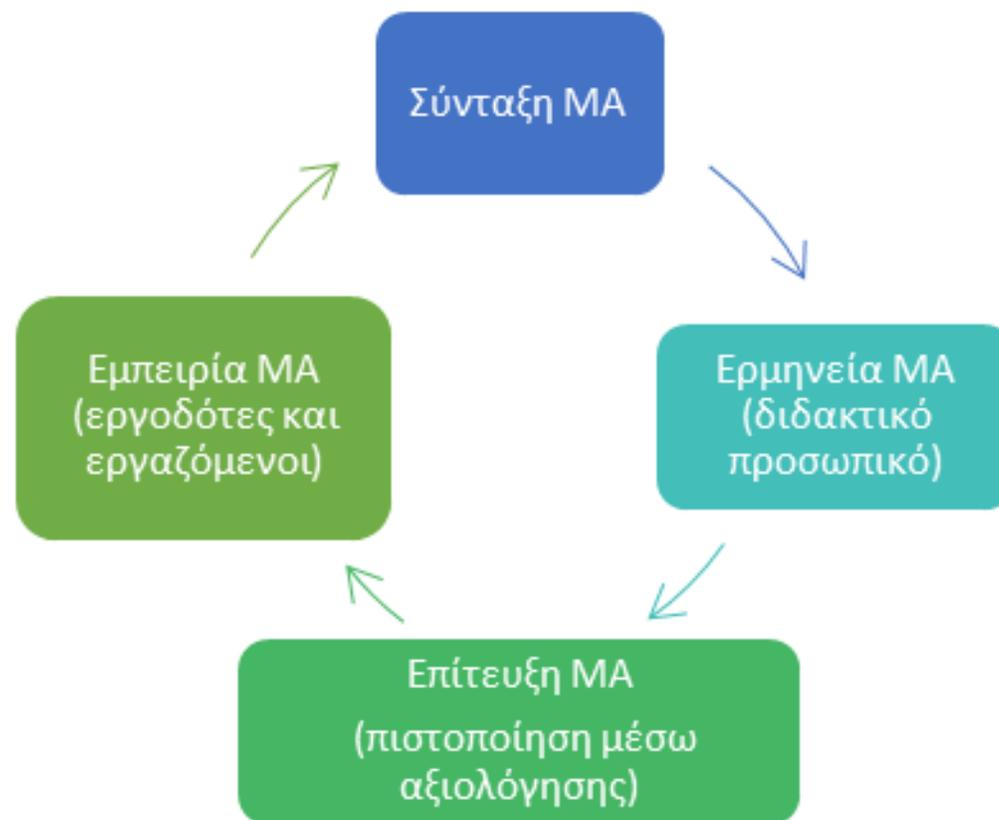
Ο βαθμός επίτευξης των ΜΑ πρέπει να ελέγχεται μέσω επίσημων διαδικασιών αξιολόγησης, όπως εξετάσεις, παρουσιάσεις ή επίλυση προβλημάτων. Τα επικυρωμένα αποτελέσματα από αρμόδιο φορέα (π.χ. πανεπιστήμιο) αποτελούν τα επίσημα προσόντα του αποφοίτου.

## ▶ 4. Το Σύστημα Ανάδρασης (Feedback)

Ένα αποτελεσματικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας απαιτεί έναν κύκλο ανάδρασης που περιλαμβάνει:

- Εσωτερική ανατροφοδότηση: Παρακολούθηση της πορείας των προγραμμάτων σπουδών από την ακαδημαϊκή μονάδα.
- Εξωτερική ανατροφοδότηση: Διεξαγωγή ερευνών στην αγορά εργασίας (εργοδότες και εργαζόμενοι) για τον εντοπισμό τυχόν ελλειμμάτων σε δεξιότητες (π.χ. κριτική ανάλυση).
- Μηχανισμούς ιχνηλάτησης αποφοίτων: Συλλογή δεδομένων για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων σε εθνικό επίπεδο.

# Ο Κύκλος Ανάδρασης των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων



# Διασφάλιση ποιότητας & Μαθησιακά Αποτελέσματα

- ▶ Η διασφάλιση ποιότητας βασίζεται στα πρότυπα που έχει αναπτύξει η **ΕΘΑΑΕ**, τα οποία είναι εναρμονισμένα με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα (ESG 2015).
- ▶ Κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών καθορίζονται οι στόχοι και τα προσδοκώμενα ΜΑ, ενώ κατά την εφαρμογή τους **αξιολογείται συστηματικά ο βαθμός επίτευξής τους**.
- ▶ Παράλληλα, το **Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων** παρέχει τους περιγραφικούς δείκτες για τη διαφανή αποτίμηση των τίτλων σπουδών.

# Σε τι χρησιμεύουν τα μαθησιακά αποτελέσματα:

- ▶ **Για τους φοιτητές** (διευκρινίζεται τι αναμένεται να αντιλαμβάνονται και να γνωρίζουν, τους βοηθούν στην **επιλογή κατεύθυνσης** σπουδών)
- ▶ **Για τους διδάσκοντες** (προσανατολίζουν τη **διδασκαλία**, την επιλογή μεθόδων και την υποστήριξη των φοιτητών στη μαθησιακή διαδικασία, υποδεικνύουν τι πρέπει να επιτευχθεί και πώς πρέπει να αξιολογηθεί)

# Σε τι χρησιμεύουν τα μαθησιακά αποτελέσματα:

- ▶ **Για τα ιδρύματα** (βοηθούν στον **σχεδιασμό και την επικαιροποίηση** των **προγραμμάτων σπουδών** και καθορίζουν τον σκοπό τους, αποτελούν βάση διαλόγου με την αγορά εργασίας και τα ενδιαφερόμενα μέρη και βάση για τη διασφάλιση ποιότητας)
- ▶ **Για τους φορείς αξιολόγησης** (προσδιορίζουν τα κριτήρια αξιολόγησης της επίδοσης)
- ▶ **Για την αγορά εργασίας** (εκφράζουν σε μια κοινή γλώσσα τις ανάγκες για δεξιότητες, εξυπηρετούν τον έλεγχο ποιότητας – **επιδιωκόμενα και επιτευχθέντα αποτελέσματα**).

# Μαθησιακά αποτελέσματα και επιμόρφωση Καθηγητών

- ▶ Τα μαθησιακά αποτελέσματα αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία για την ενίσχυση της **ποιότητας διδασκαλίας** στα πανεπιστήμια και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο **στην επιμόρφωση** των πανεπιστημιακών καθηγητών.
- ▶ Ως σαφείς δηλώσεις για το τι αναμένεται να γνωρίζει, να κατανοεί ή να μπορεί να πραγματοποιεί ο φοιτητής μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα προσφέρουν ένα **σταθερό πλαίσιο προσανατολισμένο στον φοιτητή**.
- ▶ Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνουν τους διδάσκοντες να αναθεωρήσουν τις παραδοσιακές προσεγγίσεις και να υιοθετήσουν πιο ενεργητικές, συμμετοχικές και **αποτελεσματικές μορφές μάθησης**.

# Μαθησιακά αποτελέσματα και επιμόρφωση Καθηγητών

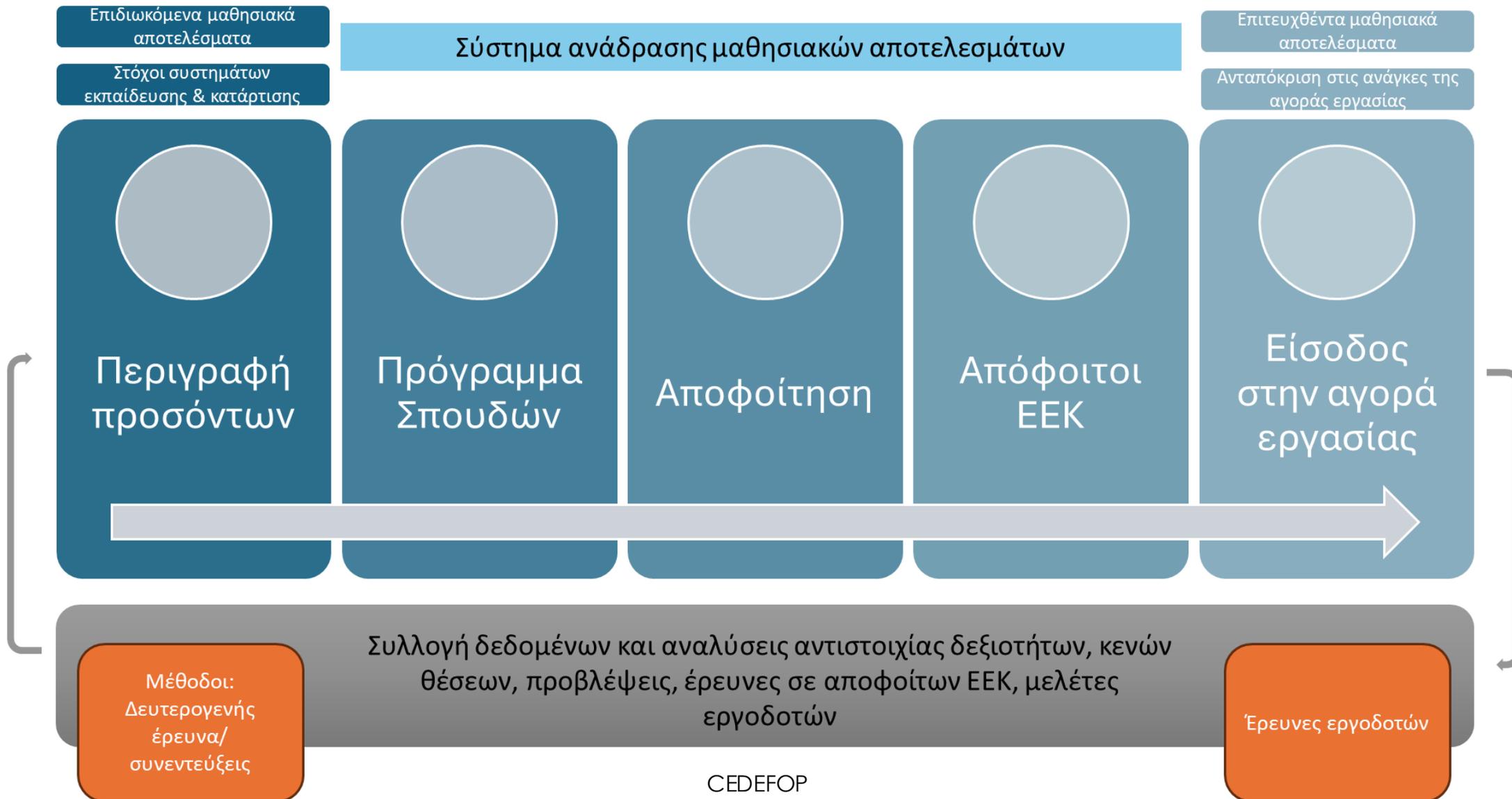
- ▶ Στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των καθηγητών, **τα μαθησιακά αποτελέσματα συμβάλλουν στην ανάπτυξη παιδαγωγικών δεξιοτήτων**, καθώς καθοδηγούν τον διδάσκοντα στην επιλογή κατάλληλων μεθόδων διδασκαλίας και αξιολόγησης.
- ▶ Η **ευθυγράμμιση ανάμεσα στα αποτελέσματα, τις διδακτικές δραστηριότητες και τις μορφές αξιολόγησης** ενισχύει τη συνοχή και τη διαφάνεια του μαθήματος, ενώ παράλληλα επιτρέπει την **τεκμηριωμένη βελτίωσή** του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διασφάλισης ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.
- ▶ Επιπλέον, η χρήση μαθησιακών αποτελεσμάτων υποστηρίζει την καινοτομία στη διδασκαλία, καθώς οι καθηγητές καλούνται να σχεδιάσουν μαθησιακές εμπειρίες που ενισχύουν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και τις επαγγελματικές δεξιότητες των φοιτητών.

# Προς ένα Εθνικό Σύστημα Ανάδρασης Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- ▶ Σε εθνικό επίπεδο είναι επιβεβλημένη η ανάπτυξη ενός συστήματος ανάδρασης μαθησιακών αποτελεσμάτων, το οποίο θα περιλαμβάνει αφενός μεν
- ▶ τη διατύπωσή τους και τον καθορισμό κριτηρίων αξιολόγησης και την αντιστοίχισή τους με τα προσόντα και αφετέρου
- ▶ τις διαδικασίες ελέγχου μέσω πρωτογενών και δευτερογενών ερευνών στην αγορά εργασίας, από τις οποίες θα προκύπτουν τα δεδομένα για αλλαγές στα προγράμματα σπουδών και τα μαθησιακά τους αποτελέσματα

# Σύστημα Ανάδρασης Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

18



Σας ευχαριστώ

*Δρ. Χριστίνα Μπέστα*  
CBESTA@ETHAAE.GR